

Nr 205.

Godkänd av första kammaren den 30 maj 1923.

Godkänd av andra kammaren den 30 maj 1923.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående sulfitspritens utnyttjande som nationellt motorbränsle.

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 14.)

(Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 9.)

Till Konungen.

I en inom riksdagen väckt motion, har gjorts framställning i syfte att utredning måtte komma till stånd rörande sulfitspritens utnyttjande såsom nationellt motorbränsle.

Yttrande i ärendet har av riksdagens vederbörande utskott inforrats från automobilklubben; och har därjämte till samma utskotts förfogande ställts en av professorn vid tekniska högskolan E. Hubendick utarbetad promemoria.

Den under senare åren oerhört stegrade användningen av motorer och därav betingade konsumtion av motorbränsle har givetvis riktat intresset på att söka utfinna möjligheter att för Sverige bevara de stora belopp, som nu erläggas till utlandet för inköp av motorer och motorbränsle. Det torde vara obestridligt, att detta spörsmål är av betydande national-ekonomisk vikt och att, därest det tillfredsställande kunna lösas, stora värden därigenom skulle tillföras landet. De undersökningar, som verkställts i detta syfte, hava gått ut på att tekniskt lösa frågan dels om bensinens ersättande med spritbränsle, som i stora kvantiteter kan framställas som biprodukt vid de svenska cellulosa-fabrikerna, dels om konstruerandet av för spritbränsle lämpade motorer. Enligt vad som framgår av ovanberörda promemoria, vilken tillställts riksdagens vederbörande utskott, synes numera vara tillfullo konstaterat, dels att sulfitspriten är ett fullgott motorbränsle, dels att betingelserna för konstruktion och tillverkning av spritmotorer äro fullt kända och tillförlitliga, dels ock att vanliga bensinmotorer genom enkla anordningar kunna omändras till drift med spritbränsle.

Den tekniska delen av ifrågavarande spørsmål torde alltså vara löst. Det är emellertid tydligt, att därest den svenska motorspriten skall komma att bli använd såsom allmänt motorbränsle och effektivt kunna upptaga konkurrensen med bensinen, motorspriten måste tillhandahållas under lika betingelser som nu bensinen, varjämte den givetvis måste försälas till konkurrenskraftiga priser. För ett rationellt utnyttjande av motorspriten skulle således fordras fri tillgång till densamma och försäljning efter fullt affärs-mässiga principer. Blevde så förhållandet, skulle en för närvarande nästan obrukbar inhemsk produkt kunna ekonomiskt utnyttjas och därjämte be-tingelser skapas för utveckling av en svensk spritmotorindustri.

Mot en utsträckt och friare användning av sulfitsprit hava emellertid som bekant hittills förelegat starka skäl av social art. Det kan nämligen icke bestridas, att så länge sulfitspriten icke kunnat effektivt denatureras, svåra olägenheter från nykterhetssynpunkt uppstått därigenom att motor-sprit använts till förtäring. Betänkligheterna av denna anledning mot mo-torspriten användning synas numera vara på väg att hävas. Vad särskilt den s. k. förspriten beträffar, synes den, enligt vad riksdagen inhämtat, även utan särskild denaturering kunna tillhandahållas i allmänna marknaden. Att frigiva denna och därigenom de med denna som huvudbeståndsdel sammansatta motorspritblandningar, vilka visat sig vara fullgoda och billiga, synes alltså icke behöva inge några betänkligheter. Vad därefter använd-ningen av den övriga delen av sulfitspriten vidkommer, anser sig riksdagen icke kunna utan vidare avgöra, huruvida de moderna denatureringsmetoder, som på senaste tid uppfunnits, äro fullt effektiva eller icke. Riksdagen finner det emellertid vara av synnerligen stor betydelse, att även denna del av frågan blir fullt klarlagd och att, därest denatureringen skulle visa sig vara fullt betryggande, åtgärder skyndsamt vidtagas för att även öv-riga fraktioner av sulfitspriten må bli i den allmänna handeln fritt till-gängliga.

Slutligen anser sig riksdagen böra framhålla önskvärdheten av, att statsverket, i den mån så befinnes lämpligt, understödjer här ifrågavarande industrier genom användande för statens räkning av motorer för spritbränsle.

Med stöd av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla att Eders Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om skyndsamt utredning och förslag till sulfitspriten utnyttjande som motorbränsle.

Stockholm den 30 maj 1923.

Med undersåtlig vördnad.
